

Presentación

XOSÉ RAMÓN FREIXEIRO MATO

Director do Servizo de Normalización Lingüística

O Servizo de Normalización Lingüística da Universidade da Coruña, en colaboración coa Real Academia Galega, organiza estas III Xornadas sobre Lingua e Usos que veñen a dar continuidade a unha xa tradicional e duradeira colaboración entre as dúas institucións, reorientada hai tres anos, coas mudanzas producidas no goberno desta Universidade, cara a obxectivos máis claros vinculados á normalización lingüística. Neste sentido, tamén se debe ter en conta que o financiamento fundamental corresponde á Secretaria Xeral de Política Lingüística, que obviamente ha de orientar os seus esforzos para o aumento de usos do galego na sociedade en xeral e tamén en concreto nas universidades do país.

Nada semella máis natural que o feito de dúas institucións como a UDC e a RAG, que teñen entre os seus obxectivos a promoción da lingua galega, declarada lingua propia de ambas, colaboren en actividades como esta. E máis tendo en conta que teñen a súa sede na mesma cidade, e inclusive a poucos metros de distancia. Tal colaboración, que se debería intensificar no posíbel se considerarmos a existencia da licenciatura de Filoloxía Galega entre as titulacións que oferta a UDC, cobra un significado especial neste ano en que a RAG celebra o seu centenario. Se nesta ocasión as sesións se van desenvolver nas instalacións universitarias por razóns organizativas, en sucesivas edicións, tal como xa aconteceu anteriormente, tamén partillaremos espazo cos locais académicos, na que debe ser, cada vez máis, a casa da nosa lingua.

Estas III Xornadas sobre Lingua e Usos, que se veñen celebrando con este título xenérico desde que o novo goberno da UDC lle deu un impulso ao Servizo de Normalización Lingüística mediante o nomeamento da profesora Goretti Sanmartín Rei como eficaz directora, levan nesta ocasión o subtítulo de Lingua e Idade, após un primeiro de Lingua e Cidade e un segundo sobre Lingua e Investigación. A nosa lingua ten idade. Na realidade, é unha vella lingua milenaria que existe desde o momento mesmo en que a Gallaecia se converteu en comunidade política con personalidade de seu. Ou, con outras palabras, se

callar foi o propio romance hispánico occidental, ou galego, un dos factores esenciais na conformación da Gallaecia histórica como entidade política, na altura hexemónica dentro da Hispania cristiá. A Galiza existe porque existe o galego. E difícil nos resulta imaxinarmos unha Galiza sen o galego.

Porén, tamén as persoas que falan galego teñen idade e esta é un factor que está a incidir de forma moi directa no uso do galego. En contra do que aconteceu naquela Galiza medieval en que todas as persoas, novas e vellas, falaban con naturalidade o idioma propio, hoxe achámonos co feito de o galego estar a sufrir un grave recuamento no uso das persoas novas, entre elas o alumnado universitario. Faise, pois, necesario reflexionarmos sobre este feito e procurarmos novas estratexias que nos permitiren superar os obstáculos existentes.

Por este motivo unha universidade galega, como é a UDC, ten a obriga e a necesidade de prestar atención a este fenómeno, pois tamén por obriga estatutaria debe traballar a prol da conservación do noso patrimonio lingüístico-cultural e de incrementar o uso do galego tanto na vida administrativa como na docencia e na investigación. E por este mesmo motivo a UDC acaba de aprobar en comisión un Plano de normalización lingüística que vai ser sometido, de inmediato, á consideración do Consello de Goberno. Aínda que con algún retraso, pois tanto a Universidade de Santiago de Compostela como a Universidade de Vigo xa dispoñen desde hai máis ou menos tempo deste instrumento, a Universidade da Coruña vai dar máis un paso adiante no proceso de adopción daquelas medidas necesarias para a normalización lingüística que, ao mesmo tempo, contribúen a afortalar a inserción desta institución no sistema universitario galego e, en definitiva, na sociedade galega a que se debe.

O Servizo de Normalización Lingüística, creado precisamente como consecuencia das deficiencias existentes no uso do galego na Universidade, non só ten como obxectivo prestar atención á calidade dos textos escritos mediante o asesoramento e a corrección, mais tamén ten como finalidade dinamizar o uso do galego en todos os ámbitos da vida universitaria, e entre eles debe incluírse especialmente o emprego por parte do estudantando. De aí o sentido destas III Xornadas sobre Lingua e Idade que agora inauguramos. Agardamos tamén que, co apoio económico da Secretaría Xeral de Política Lingüística e da Deputación da Coruña, que agradecemos, e coa colaboración da Real Academia Galega, poidan ter continuidade nos próximos anos, contando igualmente coa importante e imprescindible participación de todas as persoas aquí presentes, cuxa presenza tamén agradecemos encarecidamente, así como agradecemos a colaboración das persoas do Servizo na organización e realización destas xornadas.